GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 201. 16. Grudnia 1816.

Na pół roku, to iest: od dnia 1go Stycznia do ostatniego Czerwca roku przyszłego, zaczyna się na tę gazetę (która podobnież, iak teraz, cztery razy w tygodniu wychodzić będzie) nowa prenumerata. Uprasza się więc wszystkich, życzących sobie ią nadal trzymać tak w Galicyi, iako i za Granicą, aby ią nie gdzieindziey, iak tylko na swoich Pocztach ieszcze przed końcem tego miesiąca zapisali, gdyż po rozebraniu pierwszego nakładu, późnieysi Prenumeratorowie pierwszych Numerów otrzymać nie będą mogli. Cena prenumeraty wynosi Dwadzieścia i Dwa Złote Reńskie w Walucie Wiedeńskiey.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Dostrzegacz Austryacki wyiął z pism publicznych następuiący list z Buenos-Ayres, d. 25. Sierpnia pisany: „Rząd tego Kraiu ogłosił teraz swoią niepodległość, a Lud ma złożyć przysięgę wierności d. 29, 30 i 31. b. m. Należało iuż dawno krok ten uczynić, i lękamy się bardzo, aby teraz nie był za poźnym. Nie korzystano z szczęśliwey sposobności; Lud iest teraz niezgodnym i niemasz miasteczka, ktoreby się nie ogłosiło niezawisłem od Rządu Buenos-Ayres. Kray na wschodnim brzegu rzeki la Plata karmił od dawnego czasu nieprzyiacielskiego ducha ku naszemu Rządowi, a Paraguay znosił się z nim bardzo rzadko, lub też wcale nie. Prowincya Chili znowu przez Hiszpanow zdobyta. Woysko Limy stoi niedaleko Salty, a woysko Buenos-Ayres nie iest w stanie wstrzymać posuwania się iego, ieżeli mu się podoba iśdź na przód. Portugalczykowie są w drodze dla opanowania drugiego brzegu la Plata, i wątpić prawie o tem nie należy, że i ten, który teraz w naszey iest mocy, w ręce ich wpadnie. Mówią ieszcze o inney, przeznaczoney tu wyprawie Hiszpańskiey; można więc sobie łatwo wystawić stan nasz, a osobliwie Anglikow; ciby się nie mało obawiali, gdyby dwa ich okręty, fregata Amfion i korweta Hyacynta d. 12. t. m. nie były tu przypłynęły. Wiele osob sądzi, że te okręty dla tego od Rządu Angielskiego wyprawione zostały, aby zapobiedz scenom podobnym, iakie zdarzyły się w Karakasie po zdobyciu go przez Hiszpańskiego Jenerała Morilla. Nie wierzemy, aby miasto nasze broniło się, gdyby ie nieprzyiaciel chciał opanować; gdyż mało mamy woyska, a lud w powszechności bardzo o sobie zwątpił. Małe miasto i Prowincya Santa-Fe, ogłosiły się przed nieiakim czasem niezawisłemi od tuteyszego Rządu, który wysłał był potem dla zhołdowania ich woysko, lecz to nic nie wskórawszy powrócić musiało. Drugi, wysłany tam korpus, dozna pewnie tegoż samego losu, gdyż zamkniętym iest ieszcze w mieście Santa-Fe, bez widoku wyyścia z tamtąd. O Admirale Brownie, od czasu poymania go i wymiany na brzegu Peruwii, nic więcey tu nie słychać. Dziś zawinął tu okręt, wzięty przez Kapitana Tayloe w pobliskości wysp Kanaryyskich."

Według innych wiadomości z Buenos-Ayres, przybywali tam ciągle Francuzcy Officerowie z Kraiow Zjednoczonych Stanow Ameryki północney; na dwoch okrętach, sto ich przypłynęło.

Hiszpaniia.

Według doniesień z Katalonii (umieszczonych w gazetach Paryzkich) ciągnie wciąż ieszcze woysko do tey Prowincyi. Osada w Barcelonie iest dotąd bardzo liczna. Kapitan jeneralny Katalonii, Jenerał Castannos, bawił wciąż ieszcze w Madrycie, i nie było nic słychać o iego z tamtąd odieździe.

Wielka Brytaniia.

Gazeta Londyńska Kuryer umieściła pod dniem 18. Listopada, list z wyspy S. Heleny z dnia 22. Września, osnowy następuiącey: „Przed kilku dniami zdarzył się tu przypadek bardzo szczególny. Bonaparte kazał w napadzie gniewu srebrne swoie naczynia po za-

tarcia wyrytych na nich orłów, etc. sprzedać jako stare srebro. Przyzwał tym końcem do siebie pewnego kupca z Jamestownu, który w tey mierze zgłosił się do Gubernatora o pozwolenie, mniemaiąc, że wartość ogółu wyniesie 3 do 4000 funt. szterl. Gubernator pozwolił kupcowi, aby te sprzęty śrebrne zobaczył; dodał iednakże, iż cena kupna nie do rąk Bonapartego, lecz u niego (Gubernatora) ma bydź złożona. Rozpatrzywszy się kupiec, uznał, że srebro warte daleko więcey, bo około 19,000 funt. szt. (190,000 ZR.); summę taką, na wzspie Heleny nie łatwo zebrać było można. Spodziewano się, że to szczególnieysze kupno w kilku dniach przyyjdzie do skutku, i sądzą, że Bonaparte chce przez to, co do pieniędzy, uczynić się niezawisłym od Rządu Angielskiego i na przyszłość żyć ze swoiego maiątku. Orszak iego pobiera regularnie summy, wyznaczone od Rządu Angielskiego."

Zgromadzenie na polu Spa - Field (*o którem donieśliśmy w przeszłym numerze gazety naszey*) skończyło się, iak iuż powiedziano, na uchwale, aby adres na tem marsowem polu Londyńskiem ułożony, przez P. Franciszka Burdetta, w towarzystwie P. Hunta, podać Xięciu Rejentowi. P. Hunt przyiął to poselstwo i oświadczył, że ieżeli P. Franciszek Burdett gotowym będzie, póydą w Sobotę dnia 16. Listopada do Xięcia Rejenta, i będą go szukać, gdziekolwiekby się znaydował. Nie wiemy (pisze gazeta Londyńska Kuryer pod dniem 19. Listopada), czyli Sir Francis Burdett całkiem uchylił się od tego zlecenia, czyli też pożytecznie y i raczey po oycowsku strawił czas na trudnieniu się synem swoim (Officerem w 10tym pułku huzarów, gdzie Xiążę Rejent iest Pułkownikiem), który po niedawnym przypadku przez wywrócenie powozu, wciąż ieszcze bardzo iest chorym.

Atoli P. Hunt pomimo tego przyiął sam na siebie to poselstwo, i dnia 18go udał się do Carlton - House. Wszedłszy do przedpokoiu, spytał, czyli można mówić z Xięciem Rejentem? Jeden z paziów odpowiedział mu, że się obawia, czyli nie będzie zapóźno, iednakowoż prosił go o wymienienie nazwiska, które mu P. Hunt powiedział, i daley pytał, kiedyby mógł mowić z Pułkownikiem M'Mahonem? Odpowiedziano mu: „Jutro rano." Jeżeli więc (tak kończy Kuryer) dziś zobaczy się z Pułkownikiem M'Makonem, tedy mu ten pewnie oznaymi, że droga konstytucyyna do ablizenia się z proźbą do Xięcia Rejenta, powinna bydź szukaną przez Sekretarza Stanu Spraw wewnętrznych.

Prawie we wszystkich miastach Angielskich, wezwano do składania się na zupę Rumfordską dla ubogich rzemieślników i rodzin onychże.

Gazeta Londyńska Times z d. 13. Listopada zawiera bardzo ostry artykuł przeciwko Jezuitom, z którego okazuie się, że ten zakon posiada iedno wielkie Kollegium w Stanyhurście pod Prestonem (w Hrabstwie Lankasterskiem), a drugi znakomity dom w Castle-Brown (w Irlandyi). Oprócz tego twierdzi taż gazeta, że znakomita liczba osób przechodzi w Anglii z religii protestanckiey do katolickiey, i że dzieło nawrócenia, osobliwie w Hrabstwach wewnętrznych, czyni godny uwagi postęp (*with remarkable succes*).

Gazeta Londyńska Kuryer z dnia 19go Listopada położyła, przed umieszczeniem budżetu Francuzkiego, uwagi następuiące: „Pomiędzy wielkiem mnóstwem gazet i prywatnych listow Francuzkich, któreśmy wczoray otrzymali, znayduie się mało co godnego uwagi, oprócz budżetu, który także i nas bardzo interessuie, ponieważ zawiera ważne obiaśnienia o politycznych zamiarach i o sposobie myślenia Rządu Francuzkiego. Budżet przekonywa nas, że Francya życzy sobie iak nayszczérzey dopełnić obowiązków swoich ku innym Mocarstwom, że z wielką gorliwością goi te rany, które sobie przez rewolucyę zadała, i że stara się podźwignąć swóy kredyt, i źródła swoiego przemysłu handlowego na nowo otworzyć. Żaden Kray nie może życzyć sobie tego bardziey, iak nasz; albowiem tylko niewiadomość, lub płytki rozum mogą ieszcze zostawać w tym przesądzie, iakoby Anglii a miała iakowy interes w uciskaniu handlu innych Narodów, lub w czynieniu przeszkod onemuż; owszem dla własnego interessu, musi sobie Angliia ze wszech miar życzyć, aby handel sąsiadów oneyże deszedł do naywyższego stopnia pomyślności i rozkwitnienia. Po tych uwagach poprzedniczych umieszczamy wykaz tego budżetu, który nayiaśniey ułożony, wyobraża naywiernieyszemi kolorami finansowy stan Francyi." Po tym wywodzie budżetu, kończy Kuryer temi słowy: „Sposób, iakim Francya ciężary swoie znosi, iest naywyraźnieyszym dowodem bogactwa i pomocnych źródeł iey Kraiu. Oby te źródła zawsze obracała na pozyskanie dla siebie pomyślności wewnątrz, a szacunku i miłości u sąsiadów, zamiast trzymania się nadal planów, które zrobiwszy nareszcie Francyę postrachem i biczem Euro-

py, ściągnęły na ten Kray zemstę, chłostę i przeklęctwo wszystkich Narodów."

Francya.

List z Paryża pod dniem 20tym Listopada (umieszczony w gazecie powszechney) zawiera co następuie: „Budżet na rok 1817ty Izbie Deputowanych podany, poczytuią za naydoskonalsze dzieło ekonomiki rządowey. Wskazuiąc on szczerze iedną ręką przewyżkę wydatków nad przychody, podaie drugą podobne do wykonania środki dla zabezpieczenia potrzeb kraiowych. Na radzie Ministrów zadano pytanie, czyliby przy publicznem ogłoszeniu teraźnieyszego stanu przychodów Francyi nie należało go cokolwiek pokryć. „Nie; (miał Król odpowiedzieć) ia chcę, ażeby Lud móy dowiedział się o prawdzie; chcę, aby Deputowani iego znali ciężary uciskaiące, pod któremi Kray ieczy, aby użyli dzielnych środków dla sprawienia w nich ulgi."— P. Ouvrard, bogaty kupiec Paryzki, były przedsiębierca dostawy potrzeb woyskowych, za którym się Xiążę Wellington mocno interessuie, został od Rządu do Anglii wysłanym, aby tam, iak się spodziewać należy, zbył w sposób naykorzystnieyszy assygnacye na nowo-utworzyć się maiące dochody (rentes), ieżeli na nie Ciało prawodawcze zezwoli. P. Ouvrard ma znakomity kapitał w bankach Angielskich, i wiele znaiomości z nayznakomitszemi domami handlowemi w Londynie, iest zatem człowiekiem zupełnie zdolnym do tego dzieła. Poważenie, które okazuie się przez to zaleceniu Xięcia Wellingtona, mogło się także wiele przyczynić do wysłania P. Ouvrarda. — P. Vanderberg były iego wspólnik i towarzysz nieszczęścia w owym tak niepomyślnie zakończonym interessie wexlowym z Hiszpaniią, w czasie ostatniego roku panowania Karola IVgo, ma do tey operacyi finansowey należeć. Atoli pewną iest rzeczą, że P. Ouvrard iuż od kilku tygodni sam do Londynu wyiechał, P. Vanderberg zaś iest bardzo chorym, a może i podróżą na tamten świat zaiętym. — Budżet iest dziełem propozycyi i zdań, które Naczelnicy wydziałowi Ministerstwa Przychodów, o stanie przedmiotów onymże powierzonych i o możności polepszenia onychże, corocznie Ministrowi podawać powinni. Ci Naczelnicy maią Wydziały następuiące, iako to: stałych podatków, katastru, podatków niestałych, cła; wpisów i dóbr kraiowych, poczt, kassy umarzaiącey i t. d. Ministrowie zbieraią ich pamiętniki, roztrząsaią onychże myśli i uwagi, wybieraią to, co iest naydzolnieysze do osiągnienia celu, i łączą to w ogół. Tak gromadzą się wsytkie promienie światła do iednego punktu palnego, a tym punktem iest budżet. W roku teraźnieyszym P. Dutremblai, podobnież Naczelnik wydziałowy Ministerstwa Przychodów, był tym zręcznym optykiem, który to wielkie dzieło do skutku przyprowadził. Jemu też to są winni ów pełen iasności rapport, poprzedzaiący pierwszą część budżetu, a adressowany do Króla. Druga mowa do Izby Deputowanych obrócona, iest dziełem P. Lefebrego, jeneralnego Sekretarza Ministerstwa Przychodów. Jest ona przystoynie, ale też i otwarcie napisaną, a oraz zawiera zupełny i bezstronny wykaz teraźnieyszego finansowego stanu Królestwa."

Na posiedzeniu Izby Parow dnia 23go Listopada, został Xiążę Rohan, iako nowy Par (przez prawo dziedzictwa) uroczyście wprowadzonym, i złożył przysięgę. Potem Prezes przełożył Zgromadzeniu pozwolone od Króla Jegomości listy naturalizacyi (Lettres de grande naturalisation) dla Xięcia Dalberga, Para Francyi i Ministra Stanu, tudzież dla Inspektora gwardyi narodowey w Melunie, P. Greffulhe, które do listy dla rozpoznania do osobney Kommissyi odesłano. Daley Izba Parów słuchała rocznego rapportu, który iey stosownie do 141go artykułu prawa z dnia 28go Kwietnia 1816go, Kommissya do dozoru nad Skarbem umarzaiącym ustanowiona, przez Hrabiego Villemanze i P. Pardessus (Członkow teyże Kommissyi) złożyła. Jeden z Parów proponował, ażeby Króla przez osobny adres prosić o roztrząśnienie tego, co się podczas ostatnich wyborów wydarzyło, a to, aby stanowić w tey mierze według sprawiedliwości. Izba uznała iednakże, aby się w tę propozycyę nie wdawać.

W Tuluzie przerwaną była przez dni kilka spokoyność publiczna. Źle myślący korzystaiąc z chwilowey drożyzny zboża, starali się w dzień targu podburzyć lud przeciw osobom, maiącym sobie powierzone dostarczanie żywności; i chcieli samowolnie ustanowić cenę zboża. Wszystkie Władze, wsparte od gwardyi narodowey, dopełniły powinności swoiey, a spokoyność w tem wielkiem mieście wkrótce przywróconą została. W skutku wyroku Sądu prewotalnego z dnia 15go Listopada, nieiaki Jan Durand, cieśla, urodzony i mieszkaiący w Tuluzie, a przekonany o to, że d. 12. t. m. rzucał kamieniami na Urzędnikow publicznych, skazanym został na pięcioletnią robotę w twierdzy, na stanie pod pręgierzem przez godzinę, i na zostawanie przez całe życie pod dozorem wysokiey Policyi, nakoniec, na złożenie rękoymi 1000 frankow i powrócenia

)(2

kosztów. Dnia 16. Listopada wystawiono go na rynku kapitolowym pod pręgierzem. Resztę podżegaczy i współwinowayców rozruchow buntowniczych, które zaszły w Tuluzie, bada wciąż ieszcze Sąd prewotalny.

Prefekt Departamentu Niższego Renu przepisał różne prawidła policyyne, dla utrzymania bezpieczeństwa publicznego. Prawidła te były dla panuiącey w tey porze roku drożyzny, bardzo potrzebnemi. Pierwszem iest utworzenie straży obywatelskich we wszystkich Gminach, i wysyłanie patrolow nocnych dla zachowania obywateli od złoczyńców wszelkiego rodzaiu, którzy wałęsaią się po Kraiu. Tym końcem spisana będzie we wszystkich Gminach Departamentu lista, zawieraiąca nazwiska, wiek i sposób zarobkowy wszystkich mieszkańcow od lat 20 do 60, mogących należeć do tey straży obywatelskiey. Mogą bydź uzbroieni w szable, spisy i t. d., ale nie w strzelby. Burmistrze lub Adjunkci Gmin są z urzędu Naczelnikami tych straży obywatelskich, których nie należy poczytywać za właściwą gwardyę narodową, gdyż ta nie może bydź tworzoną w Departamentach, zaiętych przez woyska sprzymierzone. — Zakazano powtórnie kupować odzież i inne rzeczy od żołnierzy woyska sprzymierzonego, a tym surowo zabroniono sprzedawać takowe. — Innem urządzeniem zakazano całkiem palić gorzałkę ze zboża i ziemniaków, dowożonych z zagranicy. Ceny zboża zaczynaią spadać w Alzacyi i na prawym brzegu Renu. Od środkowego Renu, a po części i z dalszych okolic, zwożą wielkie zapasy zboża. — Nowe Niemieckie słupy graniczne, powbiiane niedawno na lewym brzegu Lautery, ciągną się prawie aż do bramy Landauskiey pod Weissenburgiem.

Okręt Łabędź, płynący z Gwadelupy, a maiący na pokładzie swoim ludzi zarażonych żołtą febrą, odbywał dla tego kwarantannę koło wyspy Pomegues; lecz porwała go była burza, przed którą, utraciwszy wszystkie baty swoie, schronił się d. 12. Listopada do portu Marsylskiego. Udało się tymczasem Urzędnikom zdrowia razem i okręt ocalić, i związku onegoż z lądem nie dopuścić.

Włochy.

Poseł Portugalski w Rzymie nie przestaie zamawiać dzieł kunsztowych dla Brazylii, i ug dził iuż wielu artystów dla Dworu swoie o.

Gazeta Turyńska zawiera obszerny artykuł o przybyciu do Tunetu Konzula Sardynskiego, Kawalera Palma di Borgofranco, i o pierwszem iego posłuchaniu tamże. Dey i pierwszy iego Minister przyięli go z wielkiem poważeniem, mówili o wieczney trwałości zawartego niedawno pokoiu, o urodzayności Kraiu Tunetańskiego, mogącego dostarczać wiele rzeczy dla obcych rękodzielni, a także i swoie własne mieć rękodzielnie i t. d.

Niemcy.

Gazeta powszechna (Allgemeine Zeitung) umieściła pod artykułem z Konstancyi d. 23. Listopada, co następuie: „Xiążę Eugeniusz bawił tu przez kilka dni u siostry swoiey, Xiężney St. Leu, i wczoray znowu odiechał do Monachium. Przygotowania, które od tego czasu widać w domu Xiężney, zapowiadaią, że ta Pani zamyśla przyprowadzić do skutku swóy zamysł, o ktorym iuż dawniey mówiono, to iest, kupić dobra w Bawaryi, i tam stałą swoią siedzibę założyć. Wszyscy mamy przyczynę żałować Jey oddalenia się; gdyż Jey obecność była ze wszech miar korzystną i dobroczynną dla miasta naszego."

Małżonka Jenerała Porucznika Francuzkiego, Hrabiego Rappa, będąc na odwiedzinach u matki swoiey P. Notther w Rheinweilerze, powiła syna; ten został chrzczonym w sąsiedzkim Kościele protestanckim, a N. Król Jegomość Bawarski, tudzież W. Xiążę i W. Xiężna Badenscy, zastępowali mieysce pierwszych rodziców chrzestnych. Jenerał Rapp, o którym myślano, że przebywał w Paryżu, znacznie był zasłabł przed ułożonym wyiazdem swoim z Rheinweileru, lecz teraz znowu wyzdrowiał.

Czytamy w pismach publicznych poniższy artykuł z Kasselu pod dniem 15. Listopada: „Cywilni i woyskowi Urzędnicy byłego Królestwa Westfalskiego, bez sposobu do życia będący, zostali z roszczeniami swoiemi urzędownie odesłanymi do Seymu Niemieckiego. Patronowie nabywcow dóbr kraiowych gotuią się z mocnemi pismami, z ktoremi chcą wystąpić w obliczu całych Niemiec. Liczą oni w gronie swoim mężów, którzy doskonale pisać umieią i dosyć maią odwagi chwycić się nawet ostateczności, aby pozyskać opiekę dla własności, według ich zdania prawnie nabytey. — W roku teraźnieyszym wyniosło się z tąd wiele osób do Ameryki północney, a wiele innych myśli ich naśladować. Widzieliśmy także w tych dniach kilkunastu zdolnych ludzi, wyieżdżaiących z miasta naszego do S. Domingo, a między innymi bardzo dzielnego Kapitana od artylleryi P. Trosta, i wiele obiecuiącego architekta P. Neubera, którzy od Krzysztofa (Króla Haity) 2000 talarów na drogę otrzymali."

Królestwo Polskie.

Dokończenie (*przerwaney w przeszłym numerze gazety naszey*) Uchwały Królewskiey o Izbie Obrachunkowey:

Tytuł III.

O sposobie urzędowania.

Art. 22. Izba Obrachunkowa zgromadza się co dzień w mieyscu do pracy iey urzędowania przeznaczonem, wyiąwszy Niedziele i dnie Swiąt uroczystych; cztery dnie z tygodnia poświęcać ma na prace szczegółowe, iako to: rewizye przygotowuiące, sprawdzanie i porównanie rachunków, wygotowanie pism i opinii, odbieranie, przygotowanie i dopełnienie rozmaitych expedycyi, tudzież na wszelkie potoczne i porządkowe korrespondencye, ze stosunków Izby wypływaiące. Prace ogółowe, iakie na posiedzeniach Izby uskuteczniane bydź powinny, odbywać będzie dwa razy na tydzień na sessyach, od godziny 9tey z rana do drugiey z południa. W przypadkach potrzeby, Prezes mocen iest do prac ogółowych przeznaczać dni więcey.

Art. 23. Będzie utrzymywana księga do zapisywania obecności osób do składu Izby należących. Prezes wyznacza Urzędnika, który nią trudnić się ma; w tey księdze każdy przychodzący zapisywać się, i czas przyyścia każdego notowany będzie. Księga ta codzień na początku prac przedstawioną będzie Prezyduiącemu do rewizyi i podpisania; w końcu zaś miesiąca zrobiony będzie z niey wyciąg obrachowanego spóźnienia czasu i podany Prezyduiącemu, który proporcyonalnie za stracone godziny służby, odtrącenie z płacy miesięczney postanowi, a zebraną z odciągów kwotę między pilnieyszych rozdzieli.

Art. 24. Rachunki i korrespondencye do Izby Obrachunkowey przychodzące, oddawanemi będą do Pisarza, który podług przepisów porządkowych, do zapisywania w Dzienniku podawać i rozdzielać będzie do wypracowania.

Wszystkie expedycye z Izby Obrachunkowey wychodzące, przez ręce Sekretarza Expedytora przechodzić maią, który podobnież w sposobie przepisami porządkowemi wskazanym, postępować z niemi powinien.

Art. 25. Rewizya ksiąg i rachunków, co do rachuby i sprawdzenia ich z dowodami, odbywana będzie przez Rachmistrzów drugiey klassy.

Art. 26. Sprawdzanie działań artykułem 25 wskazanych, sprawdzanie dowodów, porównywanie między kassami i śledzenie rzeczywistości, dochodzenie uchybień porządkowych, będą uskuteczniane przez Rachmistrzów klassy pierwszey.

Art. 27. Z rachunków kwartalnych przez Izbę zadecydowanych sporządzać roczne, z rezultatów rachunków szczególnych, układać ogólne wykazy operacyi kassowych, formować księgi, obraz historyczny funduszów publicznych wystawiaiące, będą Buchalterowie.

Art. 28. Superrewizyą głównieyszych przedmiotów i robót przez Rachmistrzów klassy pierwszey odbytych, dochodzenie prawności rachunków, porównywanie natury przychodów z prawami, a wydatków z prawnemi upoważnieniami; tudzież wygotowanie przedstawień do decyzyi Izby, dopełniać maią Assessorowie.

Art. 29. Roztrząsanie robot Assessorom szczególniey właściwych, rewizya protokołów rachunkowych i opinie, oraz wygotowanie postrzeżeń ważnieyszych, co do materyalności, należeć będzie do Radców, którym Prezes takowe przedmioty przeznaczy.

Art. 30. Izba Obrachunkowa w komplecie na sessyach artykułem 22. oznaczonych, roztrząsa protokóły superrewizyyne, przedstawienia Assessorów, i ostateczne decyzye wydaie, stosownie do regulaminu kassowego i praw rachunkowych.

Do słuchania przedstawień, które Assessorowie do Izby wnosić maią, przywoływani będą Rachmistrze, którzy w materyi przedstawieniem obiętey pierwsze prace odbyli, końcem dawania obiaśnień, gdyby iakie potrzebnemi bydź zdawały się: wolno onym będzie oświadczać w porządku od Prezesa wskazanym postrzeżenia względem materyi przez Assessora przekładaney, które przez Pisarza konnotowanemi będą. Po odczytaniu przedstawienia i wysłuchaniu Rachmistrzów, ci ostatni oddalaią się, a Radca do roztrząsania roboty Assessora użyty, opinię swoią nad nią i postrzeżenia czytać będzie; poczem Prezes dyskussyę otworzy i zdania do decyzi zbierze. Pisarz protokół dyskussyi pisać i decyzyę Izby w tymże konnotować ma: takowy protokół Prezes i Członki przytomne podpisuią.

Art. 31. Decyzye Izby przez Pisarza wedle protokółu sessyi wygotowane, z podpisem kompletu Izby i zaświadczeniem Pisarza expedyowane będą po wyciśnieniu pieczęci.

Art. 32. W przedmiotach artykułami 14, 15, 16, 18 i 19 obiętych, Izba Obrachunkowa działa w komplecie artykułem 2 wskazanym.

Art. 33. W dniu ostatnim każdego miesiąca, Pisarz podawać będzie Prezesowi dezygnacyę oddanych do rewizyi rachunków, z wy-

kazem postępu prac odbytych, i stopnia, na którym każda praca w dniu przedstawionych dezygnacyi znayduie się.

W przypadku postrzeżenia opieszałości, Prezes ma prawo upominania i zawieszania wypłat dla opiesz łych; w ważnieyszych zaś okoliczn ściach, mocen iest za zdaniem Izby, przedstawiać Rządowi winnych do zawieszenia w urzędzie, lub do dymissyi.

Art. 34. Sposób postępowania wewnętrznego, Izba Obrachunkowa przepisze.

Tytuł IV.

Prawidła ogólne do sprawdzenia rachunków.

Art. 35. Izba Obrachunkowa szczególnieyszą baczność dawać będzie, aby księgi rachunkowe i rachunki w formie przepisaney i w oznaczonych terminach składane były.

Art. 36. Izba Obrachunkowa uważać będzie iako główne dla niey prawidła przy rewizyi rachunków, budżet jeneralny, etaty ogólne i szczegółowe, tudzież instrukcyę dla niey wydaną; przy decyzyi zaś względem rachunków, prawa finansowe, postanowienia, przepisy trwaiące manipulacyi kassowey, tudzież inne, które dozór i kontrollę nad kassami oznaczaią.

Art. 37. Nie ma przyymować za prawną i należycie usprawiedliwioną żadną taką perceptę, w którey znaydzie wymieniony dochód, który w etacie nie iest umieszczony, ieżeli przy rachunku dołączonym nie będzie rozkaz Ministra z woli Naszey wydany, którym do pobierania takowego dochodu, kassa została upoważnioną.

Art. 38. Niedobory w dochodach na etacie umieszczonych, te tylko za usprawiedliwione uważać będzie, na które dowody (zaległości na kontrybuentach, albo allewiacye, lub umorzenia w formie prawney nastąpione) wykazuiące, przy rachunkach złożone zostaną.

Art. 39. Każdy rodzay wydatku, który w etacie wymienionym nie iest, uznawać będzie za nieprawny, kiedy na usprawiedliwienie onego rozkazy Nasze lub Nasze o Namiestnika do uczynienia takowych wydatków upoważniaiące, przy rachunku w urzędowych kopiiach złożone nie zostaną.

Art. 40. Żadnego gatunku wydatku, który złożonym przy rachunku kwitem oryginalnym, przez tego, co pieniądze odbierał, podpisanym i usprawiedliwionym nie zostanie, za wydatek prawny uznawać nie ma.

Art. 41. Gdyby się zdarzył przypadek, że maiący assygnacye, odbieranie pieniędzy z kassy komu innemu polecił, kwit takowego pełnomocnika, wtedy dopiero za dostateczny uważać będzie, kiedy plenipotencya urzędowa do niego iest przyłączona.

Art. 42. Kwity przez małoletnich i kobiety wydawane pod warunkami prawem cywilnem przepisanemi, za dostateczne uznawać będzie.

Art. 43. Kwity wydawane przez osoby pisać nie umieiące, takie tylko za ważne przyymie, które przez Urzędnika publicznego, lecz nie z rzędu Urzędników kassowych, albo przez dwóch świadków wiary godnych zaświadczone będą.

Art. 44. Kwity, na których skrobano, lub w poprawianiu pisma tak zmazano, iżby pierwszego pomylonego pisania wyczytać nie można było, tudzież te kwity, na których summa pieniędzy liczbą tylko, bez powtórzenia literami, iest zapisana, uważać będzie za niedostateczne.

Art. 45. Kwity i wszelkie dowody rachunek usprawiedliwiaiące, które podług przepisów wymagaią papieru stęplowanego, ieżeli bez użycia onego są wydane, za defektowe i na karę zasługuiące uznawać będzie.

Art. 46. Wypłaty uskutecznione na mocy zawartych kontraktów, lub na fundamencie anszlagów; albo takie, które do formowania reiestrów i oddawania rachunków pociągaią, wtenczas tylko za legalne uznawać będzie, kiedy takowe złożeniem upoważnienia przyzwoitego, tudzież kontraktów, anszlagów, reiestrów czyli rachunków podpisanych przez osoby, które wypłaty odebrały, usprawiedliwione zostaną.

Art. 47. Izba Obrachunkowa mocną iest na fundamencie instrukcyi sobie służącey, dawać przepisy i urządzenia dla Urzędników, do zdawania rachunków obowiązanych, w materyi prowadzenia, usprawiedliwienia i oddawania rachunków; lecz czynić to zawsze będzie za wiadomością, i porozumieniem się z właściwą Kommissyą Rządową.

Art. 48. Izba Obrachunkowa zdawać Nam będzie kwartalne rapporta o swoich czynnościach; oprócz tych podawać Nam ma corocznie rapport ogólny.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź umieszczone, polecamy Władzom Rządowym, w czem do którey należy.

Dan w Warszawie d. 3/15. Paździer. 1816

(Podpisano) Alexander.

przez Cesarza i Króla:
Minister Sekretarz Stanu,

(L. S.) Ignacy Sobolewski.